ՎԱՀԱՆ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
ԱՐՄԱՆ ԴԱՂՈՒՆՑ
ՄԻՀՐԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

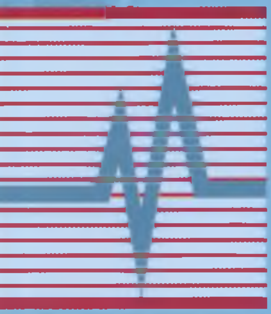

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Գիտական խմբագիր
Վ. Լ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՎԱՀԱՆ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
ԱՐՄԱՆ ԴԱՂՈՒՆՑ
ՄԻՀՐԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Գիտական խմբագիր
Վ. Լ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երևան
ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն
2010

ՀՏԴ 614(479.25):36:338(479.25)
ԳՄԴ 51.1(2Հ)+65.9(2Հ)27
Ա 791

Երաշխավորված է հրատարակության ՀՀ ԳԱԱ
Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության
ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ Վ.Հ. և ուրիշներ

Ա 791 Պարտադիր բժշկական ապահովագրության համակարգի ներդրման ուղիները Հայաստանի Հանրապետությունում - / Վ.Հ.Ավետիսյան, Ա.Ս.Դաղունց, Մ.Գ.Հակոբյան: Գիտ. խմբ.՝ Վ.Հարությունյանի - Եր.: «Գիտություն» հրատ., 2010, 126 էջ:

Գրքում փորձ է արվել հասարակությանը, պատասխանատու պետական մարմիններին և գիտական շրջանակներին իրազեկել պարտադիր ապահովագրության ընդհանուր սկզբունքների և մասնավորապես նաև՝ Հայաստանի Հանրապետությունում պարտադիր բժշկական ապահովագրության ներդրման հիմնախնդիրների և հեռանկարների վերաբերյալ: Այստեղ թերևս առաջին անգամ ամփոփ տեսքով կարելի է տեսնել պարտադիր ապահովագրության համակարգերի նպատակների և սկզբունքների վերլուծությունը: Առաջարկվել են այն ուղղությունները, որոնք, առհասարակ, պետության կողմից կարող են սահմանվել որպես պարտադիր ապահովագրության տեսակներ՝ դրանց հիմքում դնելով որոշակի ենթադրություններ և հետևություններ: Ներկայացվել են մի շարք հստակ հիմնադրույթներ, կողմ և դեմ փաստարկների վերլուծություններ, որոնք վկայել են Հայաստանում պարտադիր բժշկական ապահովագրության ներդրման անհրաժեշտության և դրանից ածանցված դրական հետևանքների մասին: Միևնույն ժամանակ բացահայտվել են այս համակարգի ներդրման ճանապարհին խոչընդոտ հանդիսացող խնդիրները: Արդյունքում առաջարկել է պարտադիր բժշկական ապահովագրության ազգային համակարգի ձևավորման մոդել, որտեղ քննարկվել են դրանում ներառված գրեթե բոլոր հիմնական խնդիրները:

Գիրքը կարող է օգտակար լինել պարտադիր բժշկական ապահովագրության համակարգի ներդրմամբ շահագրգռված, ինչպես նաև այս խնդրի հետազոտությամբ զբաղվող հասարակական, գիտական ու քաղաքական լայն շրջանակների համար:

ՀՏԴ 614(479.25):36:338(479.25)
ԳՄԴ 51.1(2Հ)+65.9(2Հ)27

ISBN 978-5-8080-0846-5
© ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն 2010թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ 5

ԳԼՈՒԽ 1. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1.1. Պարտադիր ապահովագրության համակարգերի տիպերը 11

1.2. Պարտադիր բժշկական ապահովագրության էությունը և առանձնահատկությունները 21

1.3. Պարտադիր բժշկական ապահովագրության ներդրման անհրաժեշտությունը և արդիականությունը 25

ԳԼՈՒԽ 2. ԿԱՄԱՎՈՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ, ԴՐԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ

2.1. Կամավոր բժշկական ապահովագրությունը Հայաստանի Հանրապետությունում 28

2.2. Կամավոր բժշկական ապահովագրության ծածկույթում ներառված ռիսկերը և բացառությունները 38

2.3. Ֆինանսական մեխանիզմները կամավոր բժշկական ապահովագրության համակարգում 52

ԳԼՈՒԽ 3. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԱՌԿԱ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ

3.1. Առողջապահության համակարգի ներկայիս վիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում 63

3.2. Բնակչության առանձին տարիքային խմբերի առողջությունը բնութագրող հիմնական ցուցանիշների վերլուծությունը 66

3.3. Առողջապահության համակարգում գործող ֆինանսական մեխանիզմները և դրանց արդյունավետությունը 70

ԳԼՈՒԽ 4. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

4.1. Պարտադիր բժշկական ապահովագրության համակարգի ներդրման հնարավոր ազդեցությունը առողջապահության համակարգի առկա ֆինանսական մեխանիզմների (ներառյալ ֆինանսական հոսքերի թափանցիկության ապահովումը) արդյունավետության վրա 78

4.2. Հայաստանի Հանրապետությունում պարտադիր բժշկական ապահովագրության համակարգի ներդրման սկզբունքները, փուլերը և համակարգի կարգավորման մեխանիզմները 80

4.3. Պարտադիր բժշկական ապահովագրության համակարգի ներդրման ուղղությամբ իրականացման ենթակա միջոցառումների ցանկը 110

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 112

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ 123